

10 maj 2020 Dagsedel 30

Mina dagsedlar har tenderat att väcka reaktioner i form av kommentarer och delningar i sociala medier. Responsen är glädjande och berörande, och stimulerar mig till ytterligare ansträngningar. Nedan presenteras en del av kommentarerna från den senaste veckan och några av de svar som jag gett dem.

Anne Sörman:

Behovet att av att fortsätta och fördjupa samtalet tar jag fasta på! Tack för dagsedlarna.

Per Magnus Johansson:

Det gäller att ha modet att tänka. Den intellektuella uppgiften: att våga tänka självständigt och originellt. I orons kölvatten följer: övervakning, entydighet, order, hot av skilda slag och därmed även rädsla och förenklingar. Mot detta måste vi bjuda motstånd. Tack för din värdefulla kommentar.

Anne Sörman:

Ja verkligen! Här i Stockholm har jag tagit initiativ till "Skuggan av en sjö" samtal i pandemin – vi är några teologer, författare, vänner som samlats utomhus – för att söka oss fram bland kanhända uttjänta kategorier ... och se vart de bär!

Per Magnus Johansson:

Tack för ett inspirerande svar; tillsammans gör vi något av de svårigheter vi har hamnat i. Och vi gör det med såväl vår känslighet som vårt intellekt: vårt ansvar och vår frihet.

Bengt Mollberg:

I en kris som denna spelar samlande och trygga rutiner en viktig roll för vårt kollektiva mående...

Mycket snabbt har de dagliga presskonferenserna klockan 14.00 utvecklats en sekulär form av liturgi som vi alla kan samlas kring. Jag har inte koll på hur höga tittarsiffrorna är, men skulle bli förvånad om de inte är imponerande...

Dessa samlingar är viktiga för att samla nationen, skapa struktur och inge en känsla av trygghet. Som barnet som vill höra samma saga på sängkanten varje kväll. Upprepandets trygghet.

Per Magnus Johansson:

Tack igen för dina ord. Presskonferensen klockan 14.00 är viktig. Väckande viktig. Ceremonier, rutiner, upprepningar, en sekulär form av liturgi är strukturerande och skapar en form av trygghet. Men presskonferensen är inte allt; den framkallar även en brist. Vi behöver också något annat; vi behöver andra tankar och ord. Därav mina dagsedlar.

Bengt Mollberg:

Exakt!

Thérèse Nordenström:

Tack för din intressanta text som både ger perspektiv och hopp. Tror att om vi människor inte får med oss hopp i en sådan kris så kan det medföra en större risk att vilja trotsa Folkhälsomyndigheten.

Per Magnus Johansson:

Tack för din tanke. Den är viktig.

Att försöka hitta fram till ord som är trovärdiga i myllan av empiri, osäkerhet och oklarheter är avgörande för att vi skall kunna förhålla oss på ett konstruktivt sätt till Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Martin Nyström:

Din avslutande fråga, om nödvändigheten av trovärdiga ord som kan överskrida oron, är helt avgörande nu. Och just när jag skriver detta ser jag två tornsvalor över vattnet som sällskapsflyger i en rent svindlande fart.

Per Magnus Johansson:

Ibland kan två tornsvalor få oss tänka rent som den klara solen som går upp i öster: tystnaden och ljuset.

Eva Olofsson:

Tack för att vi får läsa dina ord varje dag, det betyder så mycket. Jag tänker på

inslaget på Aktuellt igår om IVA-sköterskan som beskrev maktlöshet, förtvivlan över att inte räcka till och hennes kärlek till arbetet och kollegorna. Då grät jag och kände min otillräcklighet...

Per Magnus Johansson:

Tack för dina tankar. Jag såg själv inte inslaget, då jag satt och skrev. Men en sak är avgörande: Vi kommer inte undan sorgen; enskilda drabbas; varje liv, oberoende av personens eventuella sjukdomar eller ålder, har ett absolut okränkbart värde. Jag uppfattar också att det infunnit sig en sorg i förhållande till ett samhälle som plötsligt visar sin sårbarhet och sina tillkortakommanden, samtidigt som det också visar sin storhet. Det är inte minst en sorg i förhållande till alla dem som får betala ett högt pris – IVA-sjuksköterskan – för att fullgöra sina arbetsplikter och för att förbli solidariska.

Eva Olofsson:

Tack, Per Magnus, för ditt viktiga och fina svar.

Jan Larsson:

Skulle smittspridningen minska om munskydd var obligatoriskt i alla offentliga miljöer? Skulle det innebära en snabbare återgång till ett människovänligt samhälle?

Per Magnus Johansson:

Problemet med munskydd är, som jag ser det, att det vetenskapliga samfundet inte är överens om hur effektivt munskyddet är när det gäller att inte bli smittad av Coronaviruset. Det gör att vi, den så kallade allmänheten, är utlämnade åt att göra det vi själva tror på; det som verkar vara mest rimligt att göra.

I den vetenskapliga frågan har jag ingen kompetens att yttra mig. Därmed har jag egentligen inget att säga i sakfrågan.

Däremot kan en annan sak sägas: när vi döljer delar av vårt ansikte – med ett munskydd – försvinner en del av det sinnliga inslaget och den estetiska dimensionen i mötet mellan den andre och mig. Mötet med en människa som bär ett munskydd leder naturligt till associationer om smitta: om att inte bli smittad eller att inte smitta ned den andre. Munskyddet för med sig att det blir

självkärl att undvika den andre snarare än att möta den andre. Munskyddet pekar på hur viktigt det är att hålla avstånd; fysiskt och egentligen därmed också på alla andra sätt. Någonting förloras. Ansiktet – ögonen, huden, näsan, munnen, doften, färgerna – är mötet med det som skulle kunna bli en dröm.

Den hindrar inte att det skulle kunna vara helt rimligt utifrån medicinska skäl och ur ett socialt ansvarsperspektiv att vi alla tar på oss ett effektivt munskydd.

Och slutligen;

Tack till alla er som läst mina dagsedlar. Utan ert intresse och er respons hade det aldrig blivit någon bok; det är ni som tvingat och stimulerat mig till att under sextio dagar koncentrerat skriva dessa texter. Nu fortsätter arbetet i en annan form.

Per Magnus Johansson 13 maj 2020